

TỪNG BƯỚC NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐÀO TẠO TẠI TRƯỜNG CAO ĐẲNG KỸ THUẬT NGUYỄN TRƯỜNG TỘ

Chất lượng đào tạo nghề của mỗi cơ sở giáo dục nghề nghiệp thường được đánh giá bởi ba yếu tố then chốt là tính phù hợp của chương trình đào tạo, sự đáp ứng yêu cầu của đội ngũ giảng viên và tính tiên tiến của hệ thống cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ cho đào tạo. Đây được xem là các yếu tố nội tại. Tay nghề học sinh, sinh viên (HSSV) khi ra trường ít nhiều lệ thuộc vào ba yếu tố trên. Nhận định như vậy, vì chất lượng đào tạo còn bị tác động bởi các yếu tố bên ngoài như việc hoạch định giáo dục nghề nghiệp tầm vĩ mô; tác động kinh tế của xã hội, xu hướng đầu tư; sự thích ứng của người tốt nghiệp...

Do đó, khi đề cập công tác nâng cao chất lượng đào tạo nghề, cũng là định hướng phát triển bền vững giáo dục nghề nghiệp, chúng ta thường phân tích, đánh giá và đề xuất các giải pháp chủ yếu xoay quanh ba yếu tố then chốt trên.

1. Bối cảnh

Trường Cao đẳng Kỹ thuật (CĐKT) Nguyễn Trường Tộ được thành lập từ năm 1898 với tên gọi đầu tiên là Trường Thực nghiệp Nam Kỳ. Sau nhiều tên gọi, từ tháng 07/2017 được đổi tên là Trường CĐKT Nguyễn Trường Tộ. Trường trực thuộc Ủy ban Nhân dân TP. Hồ Chí Minh, chịu sự quản lý nhà nước của Sở Công Thương TPHCM.

Tính đến năm học 2018-2019, Trường được phép đào tạo theo chỉ tiêu đã được duyệt các ngành Quản trị mạng máy tính; Thiết kế web; Kỹ thuật sửa chữa, lắp ráp máy tính; Cắt gọt kim loại; Hàn; Kỹ thuật Máy lạnh và Điều hòa không

khí; Điện công nghiệp; Điện tử công nghiệp; Kế toán doanh nghiệp; Kế toán xây dựng; Logistic; ở các bậc cao đẳng lẫn trung cấp.

Trong các nghề kể trên, hiện có 3 nghề là Cất gọt kim loại, Kỹ thuật Máy lạnh và Điều hòa không khí, và Điện tử công nghiệp được cơ quan quản lý chấp thuận đưa vào danh sách các nghề đào tạo trọng điểm.

Để hoàn thành nhiệm vụ, sứ mạng trong bối cảnh có nhiều cơ hội lẫn thách thức hiện nay, tập thể nhà trường luôn phải xem xét, đánh giá và cải tiến quá trình tổ chức đào tạo, trong đó nhấn mạnh việc đánh giá chất lượng đào tạo các nghề trọng điểm đã được UBND TPHCM xác định. Trong phạm vi báo cáo, Trường CĐKT Nguyễn Trường Tộ chỉ tập trung quanh các nội dung then chốt của quá trình nâng cao chất lượng đào tạo, theo hướng tập trung và đồng bộ.

2. Thuận lợi, khó khăn

Thuận lợi:

Chương trình đào tạo (CTĐT) là kết quả của công tác xây dựng chuẩn đầu ra đối với từng ngành nghề. Từ năm 2017, kế thừa kết quả của các năm trước, CTĐT các ngành nghề của Trường đã được xây dựng lại, theo hướng tinh gọn để phù hợp bối cảnh xã hội hơn. Từ thời gian đào tạo 3 năm, bậc cao đẳng đã rút còn 2,5 năm vào năm 2017 và chỉ còn 2 năm cho khóa 2018, theo lộ trình xác định từ trước. Tương tự, với bậc trung cấp, thời gian đào tạo từ 3 năm cũng chỉ còn 2 năm. Điều này phù hợp với khuynh hướng chung, và cũng đáp ứng được nguyện vọng của người học.

Rút ngắn thời gian, nhưng nội dung giảng dạy và yêu cầu chuẩn đầu ra không được giản lược, sơ sài, đó là yêu cầu của BGH và lãnh đạo các khoa chuyên môn. Từ nguồn kết quả khảo sát, tập thể giảng viên đã cùng nhau thống nhất về công tác xây dựng CTĐT mới, dẫn đến thời lượng đào tạo hợp lý như hiện nay. Đạt được điều này, chính là nhờ quyết tâm của tập thể sư phạm Trường CĐKT Nguyễn Trường Tộ.

Trong quá trình đào tạo, HSSV luôn được tiếp cận với nhiều phần mềm mô phỏng nhằm mục đích làm quen với cơ chế vận hành của thiết bị thật. Nghề Cất gọt kim loại khai thác phần mềm mô phỏng máy CNC, phần mềm Visi, AutoCad. Nghề Máy lạnh và điều hòa không khí dùng phần mềm CoolPack, Bitzer, Gea Awp ValveCalc, phần mềm Manuel de Paneur (mô phỏng thiết bị điện-lạnh bị lỗi), phần mềm Log!SoftComfort (điều khiển tự động). Trong khi HSSV nghề Điện tử công nghiệp vận dụng phần mềm mô phỏng OrCad 9.1, Proteus 8.5, CADe-Simu...

Đội ngũ giảng viên hầu hết bảo đảm về năng lực chuyên môn, có nhiều kinh nghiệm trong công tác giảng dạy, đạt trình độ sư phạm nghề, kỹ năng nghề theo quy định. Phát huy tính tích cực, tự giác, năng động, khả năng làm việc độc lập, củng cố năng lực thực hành; là yêu cầu phải có đối với HSSV. Để bảo đảm yêu cầu này, đội ngũ giảng viên của Trường luôn phải thực hiện tốt nhiệm vụ đã được ký kết trong năm học. Người đi trước hướng dẫn, san sẻ kinh nghiệm cho người sau, gần như trở thành truyền thống của tập thể sư phạm Trường.

Ngoài công việc chính, giảng viên phải tự bồi dưỡng về các kỹ năng hỗ trợ, luôn phải nâng trình độ tin học và ngoại ngữ trong việc khai thác thông tin mạng hiện nay.

Về trang thiết bị phục vụ đào tạo:

Xét tổng thể, cơ sở vật chất, kiến trúc hạ tầng của các khoa được cải tạo, nâng cấp từ dự án cách đây vài năm nên đáp ứng nhu cầu học tập, giảng dạy; thiết bị đào tạo nghề đáp ứng yêu cầu về số lượng, chủng loại theo quy định; các phòng học/ xưởng thực hành được bố trí không gian và trang thiết bị hợp lý. Tỷ lệ diện tích bố trí trang thiết bị và diện tích dành cho giảng dạy lý thuyết hay thực hành phụ thuộc vào đặc thù chuyên môn của từng ngành/ngành đào tạo. Tất cả các phòng học lý thuyết được trang bị các thiết bị cần thiết như đèn chiếu sáng, quạt máy, bàn ghế giáo viên và HSSV, bộ âm thanh; hơn 50% phòng được trang bị máy chiếu và máy lạnh.

Việc trang bị máy móc thiết bị, đặc biệt là những thiết bị tiên tiến, hiện đại phục vụ cho yêu cầu đào tạo theo kịp sự phát triển của khoa học công nghệ là yếu tố luôn được BGH xem xét. Trường đã cố gắng tranh thủ nhiều nguồn vốn khác nhau, tìm kiếm các dự án đầu tư dành cho cơ sở giáo dục nghề nghiệp thuộc diện trọng điểm, kể cả yếu tố xã hội hóa.

Khó khăn:

Về chương trình đào tạo: Từ năm 2017, Trường CĐKT Nguyễn Trường Tộ đã chủ động xây dựng CTĐT theo quy định. Đến nay, CTĐT dành cho khóa tuyển sinh năm 2018 đã thay đổi về nội dung, cấu trúc, thời gian đào tạo; tuy nhiên việc đánh giá tính hợp lý của chương trình hiện chưa thực hiện đầy đủ, còn thiếu ý kiến khảo sát, phản biện của các cá thể tham gia và nhất là cần thời gian để đánh giá.

Việc thay đổi CTĐT sẽ tác động ít nhiều đến các thành tố liên quan là hệ thống giáo trình, bài giảng và dữ liệu ngân hàng đề thi đã được xây dựng.

Giảng viên chưa đồng đều về kiến thức chuyên môn và kỹ năng nghề. Việc ứng dụng CNTT trong giảng dạy chưa được áp dụng đồng bộ ở các giảng viên.

Ngoài yếu tố khách quan về điều kiện trang thiết bị, thì kỹ năng khai thác CNTT của một số giảng viên chưa đạt yêu cầu. Vẫn còn hạn chế trong áp dụng các phương pháp dạy học tiên tiến, hoặc thực hiện giáo án tích hợp.

Giảng viên đi thực tế tại các đơn vị, cơ sở bên ngoài chưa được thực hiện đồng bộ đối với tất cả giảng viên, chủ yếu là giảng viên các khoa có đào tạo nghề trọng điểm như cơ khí, điện tử, điện công nghiệp, điện lạnh thực hiện.

Trang thiết bị phục vụ đào tạo có được từ nguồn ngân sách dành cho việc đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị, thường được giải ngân chậm. Dự án đầu tư dành cho các nghề trọng điểm cũng trong tình trạng tương tự.

Đa số các trang thiết bị giảng dạy hiện nay, nhất là của nghề cơ khí, đã tụt hậu so với tính năng trang thiết bị chung của doanh nghiệp. Điều này ảnh hưởng không nhỏ đến kỹ năng vận hành, thao tác thiết bị ở doanh nghiệp của HSSV sau khi ra trường, cơ hội đón đầu công nghệ mới thường rất thấp.

Như vậy, song song với việc giữ vững và phát huy các thành tựu đạt được về chất lượng đào tạo nghề của Trường cho đến thời điểm này, BGH cùng tập thể Hội đồng sư phạm cũng phải từng bước khắc phục các tồn tại, khó khăn, cố gắng thực hiện các giải pháp mang tính khả thi lâu dài.

3. Giải pháp phát triển

Chương trình đào tạo là kết quả của quá trình xây dựng chuẩn đầu ra đối với từng ngành nghề. Đầu năm học 2018-2019, CTĐT dành cho khóa tuyển sinh 2018 đã được điều chỉnh, cập nhật theo hướng bám sát thực tế hơn, rút ngắn thời gian đào tạo. Tập thể và cá nhân tham gia giảng dạy phải quán triệt tinh thần đào tạo những gì xã hội đang cần chứ không phải đưa ra những gì chúng ta có. Nội dung CTĐT cần phụ thuộc vào yêu cầu của doanh nghiệp, khuynh hướng xã hội và cả nguyện vọng của người học.

Sang năm 2019, CTĐT của của khóa tuyển sinh 2019 vẫn tiếp tục được Trường CĐKT Nguyễn Trường Tộ xây dựng lại theo hướng hợp lý hơn.

Hoạt động thực tập sản xuất (TTSX) là điều kiện cần có trong nội dung đào tạo của Trường CĐKT Nguyễn Trường Tộ, thực hiện vào khoảng 8 tuần cuối của tiến độ đào tạo. BGH và các khoa chuyên môn đã tạo mối quan hệ tốt với một số doanh nghiệp, tạo điều kiện tốt nhất cho giai đoạn tổ chức TTSX; ưu tiên chọn doanh nghiệp có trang thiết bị hiện đại để HSSV tiếp cận theo chuyên ngành. Các khoa yêu cầu HSSV viết báo cáo về quá trình TTSX, làm cơ sở để các cán bộ quản lý và giảng viên của khoa nắm tình hình.

Về đội ngũ giảng viên: Tiếp tục tạo điều kiện để hoàn thành chỉ tiêu 100% giảng viên đạt chứng chỉ kỹ năng nghề về chuyên môn. Do được tuyển dụng từ nhiều nguồn, nên yêu cầu về chuẩn giảng viên chưa có sự đồng bộ, thống nhất; cần quyết tâm trong kế hoạch thực hiện, không chỉ BGH mà cả bản thân giảng viên. Việc tự bồi dưỡng, cập nhật và nâng cao kiến thức liên quan, kỹ năng hỗ trợ trong giảng dạy, phải luôn được đội ngũ giảng viên quán triệt.

Bên cạnh đó, đội ngũ giảng viên cần lưu ý đến yếu tố cập nhật những thay đổi của CTĐT, của giáo trình, mà hiện nay vẫn mang yếu tố chủ quan, lệ thuộc vào bản thân giảng viên. Cần có kế hoạch và thực hiện việc đưa tất cả giảng viên chuyên môn đi thực tập thực tế tại doanh nghiệp.

Song song việc duy trì, nâng cao chất lượng giảng viên hiện có, Trường tiếp tục công tác tuyển dụng lực lượng giảng viên mới trong bối cảnh chuẩn bị mở thêm một số ngành nghề đào tạo mới trong năm học 2019-2020. Trong công tác này, Hội đồng Tuyển dụng và Hội đồng Đào tạo lưu ý đến kỹ năng chuyên môn, kiến thức hỗ trợ cần thiết bên cạnh các kiến thức chuyên ngành phải có.

Về trang thiết bị:

Tiếp tục xây dựng kế hoạch đầu tư trang thiết bị, cơ sở vật chất, tìm kiếm nguồn tài chính từ dự án, từ các mối quan hệ liên kết trong đào tạo nghề và từ trách nhiệm của doanh nghiệp. Nhóm công tác dự án thuộc Phòng Quản trị-Đầu tư sẽ là đơn vị thực hiện chính.

BGH tiếp tục thực hiện việc phân công, phân quyền quản lý, khai thác đối với tài sản, trang thiết bị để kéo dài thời gian sử dụng. Phòng Quản trị-Đầu tư của Trường quản lý các phòng học lý thuyết chung; bảo dưỡng, bảo trì tổng quát các trang thiết bị đào tạo. Còn các khoa chuyên môn tổ chức thiết kế và bố trí nội thất đối với phòng học chuyên môn và xưởng thực hành; tổ chức theo dõi quá trình khai thác và sử dụng trang thiết bị, có báo cáo, đề xuất. Công tác kiểm tra việc chấp hành các quy định, biện pháp an toàn, vệ sinh, an toàn điện, phòng chống cháy nổ trong toàn cơ quan được BGH phân công nhiệm vụ cho Hội đồng Bảo hộ lao động-An ninh thực hiện hàng năm.

Tóm lại, với quan điểm phát triển bền vững công tác đào tạo nghề, rất cần sự quyết tâm của tập thể những cá nhân tham gia vào quá trình đào tạo. Việc đánh giá đúng và đủ các yếu tố liên quan, phụ thuộc vào bối cảnh, đặc thù của mỗi trường trong hệ thống. Nâng cao chất lượng giáo dục nghề nghiệp không được là ý muốn chủ quan, duy ý chí. Trường CĐKT Nguyễn Trường Tộ luôn mong muốn học hỏi và chia sẻ cùng nhau các bài học, kinh nghiệm quý của các trường thành viên để công tác giáo dục nghề nghiệp của TPHCM cũng như cả nước cùng phát triển như định hướng của chính phủ.